

וההתחלת היציאה למלחמה מתוך שמחה היא בהתחלת השנה — בחג הסוכות — שבו חוגגים שמחת בית השואבה בד בבד עם קיום מצות ד' המינים, שהם "מאני קרבא".

וכאמור, שלא מסתפקים בכך שעומדים במעמד ומצב של "סור מרע" (בדוגמת שלילת הענינים הבלתי-רצויים הפוסלים את סכך הסוכה), אלא עוסקים בעניני העבודה ד"עשה טוב" (בדוגמת הענינים החיוביים המכשירים את סכך הסוכה), ובאופן שלא נשארים במעמד ומצב שלפנ"ז, ככל שתגדל מעלתו, אלא מוסיפים לילך בעילוי אחר עילוי — כהציווי "והלכת בדרכיו"¹⁰² (שכמה ראשונים מונים זאת למצות-עשה¹⁰³), וכיון שא' מדרכיו של הקב"ה הוא היותו בלי גבול, למעלה מעלה עד אין קץ, מתנהג גם הנברא באופן כזה, היינו, שאף שמצד עצמו הרי הוא מוגבל, מ"מ, כאשר הולך בדרכי השם, אזי ממשיך לילך בתמידות, ואינו נשאר לעמוד על עמדו, והיינו, שאף שגם אתמול הי' במצב נעלה, רצונו היום ומחר להתעלות עוד יותר.

ואז מצליח בעבודתו, ונעשה "דידן נצח" — הן בהמלחמה עם הע' אומין, והן בהמלחמה עם "הגוי אשר בקרבך"¹⁰⁴, ועי"ז נעשה תוספת אומץ ותוספת הצלחה בלימוד התורה וקיום המצוות על כל השנה כולה. [כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה שיזדרזו לומר לחיים וינגנו ניגון ("אָדער זאָגט לחיים אָדער זאָגט אַ ניגון"), ואם לאו, ימשיך בדבריו...].

* * *

כז. בדברי המשנה אודות "אור בית השואבה" שנעשה ע"י שמן ופתילות — הנה בנוגע ל"שמן", לא נתפרש סוג ואיכות השמן, אלא רק כמות השמן ("כדים של שמן של מאה ועשרים לוג"); אבל בנוגע ל"פתילות" — נתפרש במשנה שנעשו (מבגדי כהונה, ובהם גופא) "מבלאי מכנסי כהנים ומהמיניהן".

והקשו התוספות¹: "תימה דלא חשיב נמי כתונת". ובתויו"ט מוסיף על קושיית התוספות: "ולי קשה גם מצנפת".

והקושיא מתחזקת יותר ע"פ הסוגיא במסכת שבת¹⁰⁵: "מבלאי

קובץ מכתבים לתהלים אהלי יוסף יצחק ע'

218. אגרות קודש אדמו"ר מהור"צ ח"ז ע'

עד. שם ע' ג.

(105) כא, סע"א.

(102) תבוא כח, ט.

(103) סהמ"צ להרמב"ם מ"ע ח. ועוד.

(104) ראה שבת קה, ב. תו"א בראשית ב,

ב. לקו"ת תבוא מב, ב. דרושי שמע"צ צ, ד.

מכנסי כהנים ומהמיניהם היו מפקיעין ומהן מדליקין (אור בית השואבה) .. (ומיד לאח"ז) בגדי כהונה שבלו מפקיעין אותן ומהן היו עושין פתילות למקדש" — דכיון שב' המימרות הובאו בחדא מחתא, בולט יותר השינוי ביניהם, שבנוגע לפתילות דהמנורה נאמר "בגדי כהונה" סתם, ואילו בנוגע לפתילות דאור בית השואבה נתפרשו מכנסים ואבנט דוקא, ועכצ"ל, שאין זה באופן ד"תנא ושייר", אלא שאור בית השואבה צריך להיות מפתילות שנעשו מ"מכנסי כהנים והמיניהן" דוקא.

— ע"פ נגלה אכן קשה: מאי שנא בלאי מכנסים ואבנט מבלאי כתונת ומצנפת?! ולעת-עתה לא מצאתי בספרי נגלה תירוץ מחוור על זה.

כח. ויש לבאר ענין זה ע"פ חסידות ומוסר:

ובהקדים הידוע חומר הענין הקשור עם החטא הראשון (הקשור גם עם דור הפלגה)¹⁰⁶ שזוהי גם הסיבה לאריכות הגלות¹⁰⁷ (החל מגלות מצרים¹⁰⁶ שהיא השורש לכל הגלויות¹⁰⁸) — שכל זה קשור עם הענין דשמירת אות ברית קודש, שעל זה נאמר בזהר¹⁰⁹ ש"כל מאן דנטר האי ברית .. זכה דאיקר צדיק", ובזה תלוי' ביאת משיח, וכל זמן שעדיין לא בא, ה"ז סימן שעדיין לא נתתקן ענין זה.

— מעולם לא שמעתי, לא אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, ולא אצל שאר הרביים, שידברו אודות ענין זה ברבים, ובמילא, אין גם רצוני לעשות כן; אלא, שבנוגע לצד הטוב שבזה (כדלקמן), שאני.

ונקודת הדברים — שצריכים לדעת שהשמחה הראשונה שבאה לאחרי הכפרה דיוהכ"פ (שמחת בית השואבה) קשורה עם "בלאי מכנסי כהנים והמיניהן" שעושים מהם פתילות שמדליקין אותם בבית המקדש:

ענינו של אבנט (המיניהן) — שלא יהא לבו רואה את הערוה¹¹⁰, ועל ידו נעשים גם המכנסים — "מכנסייהן של כהנים", בגדי קודש.

וזוהי ההוראה ש"מבלאי מכנסי כהנים ומהמיניהן מהן היו

וראה גם תורת מנחם — התוועדויות ח"א ס"ע 144. וש"נ.

(108) ראה ב"ר פט"ז, ד.

(109) ח"א נט, ב. וראה גם אוה"ת נח סב, סע"א (שנח תיקן חטא אדה"ר בענין זה).

(110) ראה שו"ע אדה"ז או"ח סמ"ו ס"ב.

סצ"א ס"ב.

(106) ראה שער הפסוקים מקץ מא, נה. וש"נ (שבדור הפלגה — ולאח"ז גם בדור שהיו בשעבוד מצרים — נתגלגלו ניצוצי נשמות קדושות שהוציא אדם הראשון ע"י הוצאת קרי לבטלה במשך ק"ל שנה, עד לידת שת).

(107) ראה לקו"ת להאריז"ל ישעי' נט, כ.

מפקיעין ובהן היו מדליקין" — שגם לאחרי משך זמן רב, לאחרי שכבר בלו ("מבלאי כו'"), צריכים הם (האבנט, ועל ידו גם המכנסיים) להשאר במעמד ומצב של קדושה, עד כדי כך, שגם מה"מכנסים" יכולים לעשות פתילות שמאירים אור בבית־המקדש ובירושלים כולה!

כט. וזהו גם המענה לאלה שמתאוננים שאינם רואים הצלחה בלימודם ובתפלתם, "מ'לערנט און מ'זעט ניט אין דערויף קיין הצלחה, מ'דאָונט און מ'זעט ניט אין דערויף קיין הצלחה":

תורה — היא בדוגמת בית המקדש, עליו נאמר¹¹¹ "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", כמובן ממארוז¹¹² "מיום שחרב ביהמ"ק אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה" (כפי שהאריך הרמב"ם בהקדמתו לפירוש המשניות¹¹³). — לא יפלא איפוא למה לא נדלק אור ("פאָרוואַס צינדט זיך ניט אָן קיין ליכטיקייט"), כאשר ה"מכנסים" וה"אבנט" הם שלא כדבעי!...

ועד"ז בנוגע לתפלה, שכיון שענינה "דע לפני מי אתה עומד"¹¹⁴, מקום שעליו נאמר¹¹⁵ "לא יגורך רע", היינו, שאין שם מקום לענין דהיפך הטהרה — לא יפלא איפוא שלא רואים הצלחה בתפלה, כל זמן שלא יכולים להדליק ולהאיר ה"מכנסים" וה"אבנט"!...

ל. ולהעיר¹¹⁶:

הטעם שלא האריכו בענין זה בספרי חסידות,

— למרות שבספר התניא¹¹⁷ מאיים ש"חמור .. וגדול עוונו .. במאד מאד" שלא בערך לגבי שאר ענינים, ומבאר שהתיקון לזה אינו אלא "בתשובה נכונה ובכוונה עצומה בקריאת שמע שעל המטה". אבל, גם כאן מדבר בזה במספר שורות בלבד, וכן שורות ספורות בפרקים שלאח"ז¹¹⁸ (שזהו ענין שמפסיק ומונע מתשובה, לימוד התורה וקיום המצוות), ובזה יוצא י"ח —

הוא מפני ששיטת תורת החסידות היא, שיהודים יעסקו בענינים

סע"ג. וש"נ.

(111) תרומה כה, ח.

(116) בהבא לקמן — ראה גם מכתב ח'

(112) ברכות ח, א.

אייר שנה זו (אגרות-קודש ח"ט ע' כד ואילך).

(113) ד"ה אח"כ.

(117) ספ"ז.

(114) ראה ברכות כה, ב. רמב"ם הל'

(118) ראה פכ"ט (לו, ב). פמ"ב (נט,

תפלה פ"ד. שו"ע אדה"ז או"ח סצ"ח.

סע"ב). אגה"ת רפ"ד.

(115) תהלים ה, ה. וראה לקו"ת במדבר ג,

של אור, והעסק בענינים של אור יוציא אותם ("אָרויסשלעפּן") בדרך ממילא שלא יהיו שייכים להיפך האור;

אבל זאת צריכים לדעת, שזהו ענין שבו תלוי מעמדו ומצבו בלימוד התורה, בקיום המצוות ובעבודת התפלה, ולא עוד אלא שבזה תלוי יציאת כל בני ישראל מהגלות.

והתיקון לזה הוא בידו ובכחו ויכלתו של כל אחד ואחד, שבשעתא חדא וברגעא חדא יכול לעשות (לא רק תשובה סתם, אלא) "תשובה .. עצומה" שתעבירונו מן הקצה אל הקצה, עד כדי כך שיוכל להדליק ולהאיר (לא רק מ"בגדי כהונה" סתם, אלא דוקא) — כיתרון האור מן החושך¹¹⁹ — מ"מכנסי כהנים והמייניהן".

ומהעצות לזה — הזהירות בטבילת עזרא (לכל הפחות), וכן הזהירות בברית הלשון, שמסייעת לשמירת הברית¹²⁰.

ועוד ענין עיקרי בזה — שלילת הענין דמרה-שחורה¹²¹, שלא זו בלבד שאינו מסייע, אלא אדרבה, מקלקל יותר, כי אם עבודה בשמחה דוקא, וכמבואר באגה"ת¹²² ש"מ"ש¹²³ וחטאתי נגדי תמיד, אין המכוון להיות תמיד עצב .. דהא כתיב בתרי"ד¹²⁴ תשמיעני ששון ושמחה .. אלא נגדי דייקא .. מרחוק .. והמכוון רק .. שיהי' לזכרון בין עיניו שחטא כו", אבל באופן שאין זה מבלבל לשמחה של מצוה ושמחה של תורה.

ועי"ז מתקנים את העבר, ומכאן ולהבא הולכת ומתמעטת השייכות לענינים אלה, כך שחוסכים את הדיבור בזה, ואפילו את המחשבה בזה, שהיא גרועה יותר מן הדיבור, כך שצריך להיות היסח הדעת מכללות הענין — כולל גם מתיקון הענין — לפי שעה,

ולאחרי התיקון — מדליקים את המנורות של בית השואבה בפתילות שנעשים מ"מכנסי כהנים והמייניהן", כיון שנמצא במעמד ומצב שאין לכו רואה את הערוה כו'; וכיון שכבר נתבטל הענין הבלתי-רצוי שמביא אדה"ז בתניא¹²⁵ מספר חסידים¹²⁶ — אזי יכול לעבוד עבודתו להקב"ה (להתפלל, ללמוד תורה ולקיים מצוות) מתוך שמחה אמיתית.

* * *

גם במאמרי אדה"ז כתובים ע' כז ואילך).

(119) קהלת ב, יג.

(122) ספ"א.

(120) ראה אגרות-קודש כ"ק אדמו"ר

(123) תהלים נא, ה.

שליט"א ח"ב ע' שמה. וש"נ.

(124) שם, יו"ד.

(121) כפי שמבאר אדמו"ר הזקן באגרת או

(125) פמ"ב שם.

תורה ד"ה סור מרע ועשה טוב, וכבר נדפסו

(126) סי' לה.

הדברים (ב"מאה שערים" כא א ואילך (ולאח"ז